

CSOPORTTAL A KIÁLLÍTÁSON

> Vezető és feladatgyűjtemény pedagógusoknak

Kiállításlátogatásra készül a (diák)csoport. Kiadványunkkal az MTA kiállításának megtekintését tervező pedagógusok munkáját szeretnénk segíteni. Eszközöket, gyakorlatokat és inspirációt adunk a kiállítás felfedezésére, akár önálló tanóra megtartására.

A kiállítás honlapja és időpontfoglalás

Tartalomjegyzék

Tartson órát a Magyar Tudományos Akadémián!	3
Mit tartalmaz ez a kiadvány?	4
Információk a látogatáshoz	5
A látogatás szabályai	6
Érettségi tételek között	7
A kiállítás katalógusai	9
Minijátékok	10
Óravázlatok	22
Csúcspontok és mélypontok: Vörösmarty Mihály	23
Kézzel írt mesterművek	29
Visszajelzés	39

Tartson órát a Magyar Tudományos Akadémián!

Tisztelt Pedagógus!

Kiállításunk egyedülálló élménypedagógiai lehetőséget kínál a pedagógusoknak. A tárlaton kiállított kéziratok, relikviák, festmények jelentős részét az iskolai tananyag gerincét képező nagyjaink, íróink, költőink hagyatéka alkotja, így tisztelettel felajánljuk Önnek, hogy a Magyar Tudományos Akadémia székházában tartson különleges tanórát diákjainak.

Vörösmartyról a *Szózat* kézirata mellett, Arany Jánosról *A walesi bárdok* fogalmazványa vagy a Kapcsos könyv jelenlétében beszélhet, és személyesen mutathatja meg tanítványainak a Bori noteszt Radnóti életművét elemezve. A felsorolás korántsem teljes, a kiállított tárgyak és művészeti alkotások Petőfitől, Széchenyitől kezdve a *Nyugat* költőin át Kodály Zoltánig nemzeti történelmünk és kultúránk számos kiemelkedő alakjához kötődnek.

Kiadványunk segítségével bátran vállalkozhat arra, hogy Ön vezeti végig osztályát (csoportját) a kiállításon. A 8. oldalon ehhez javasunk kiemelkedő kiállítási tételeket, illetve forrásokat.

Mit tartalmaz ez a kiadvány?

A felkészülést ezzel a pedagógusoknak összeállított kísérőfüzet-tel (tárlatvezetővel és módszertani gyűjteménnyel) szeretnénk segíteni. A digitális kiadvány tartalmazza:

- › a kiállítás térképét;
- › a kiállítás katalógusát és a legfontosabb kiállított tárgyak jegyzékét;
- › játékos feladatokat a kiállítás felfedezéséhez;
- › háttéranyagot és óravázlatot egy-egy mintának szánt tanóráról, melyek témája Vörösmarty Mihály költészete és az írás fejlődése.

Információk a látogatáshoz

A kiállítás honlapja (nyitvatartás, választható időszavok, regisztráció):

<https://kiallitasok.mta.hu/>

A látogatáshoz mindenképpen regisztrálni kell. Itt tud időpon-
tot foglalni tanórája megtartásához:

<https://kiallitasok.mta.hu/csoportos>

Felhívjuk rá a figyelmét, hogy a fenti regisztrációs oldalon két másik programelemből is választhat (tárlatvezetés, illetve 9 különféle, ingyenes múzeumpedagógiai foglalkozás), a tárlatvezetésekre azonban a nagy érdeklődés miatt rendszerint hosszú a várakozási idő.

A kiállításon való részvétel ingyenes.

A Budapest közigazgatási határán kívülről érkező diákcsoportok-
nak autóbusz-parkolóhelyet biztosítunk.

Egyeztetés: kiallitasok@titkarsag.mta.hu

A Magyar Tudományos Akadémia budapesti székházának címe:
Budapest, V. kerület, Széchenyi István tér 9.

A látogatás szabályai

A középiskolai irodalom- és történelemkönyvekből ismert képek, művek (és még sok minden más) eredetiben láthatóak a kiállításon. Ezeket a sokszor több száz éves műtárgyakat a következő generációknak is szeretnénk eredetiben megmutatni, ezért kérjük, tartsák be a diákok a következőket:

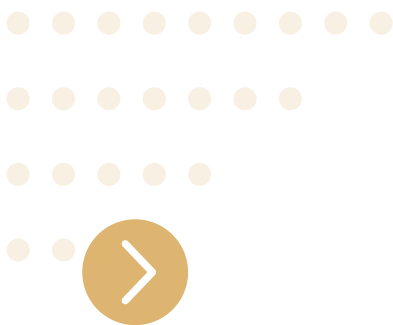
- › **A tárgyakat, tárlókat ne érintsék meg, tartsanak tőlük biztonságos távolságot!**
- › **Ne használjanak vakut! A tárgyak érzékenyek az erős fényre: az írás elfakul, a festék színét veszti. A vaku nélküli fotózásra viszont kifejezetten biztatjuk őket!**
- › **Ne használjanak a kiállításon íróeszközt! Erre az épület és a műtárgyak védelme miatt van szükség.**

Érettségi tételek között

Amit mindenképpen látni kell

23 olyan tételt javaslunk a rendkívül gazdag kiállításból, amelyekkel a diákok nagy eséllyel találkozhatnak az irodalom- és történelemórákon, emellett jó képet adnak a Magyar Tudományos Akadémia két évszázados történetéről az alapító Széchenyi Istvántól az Nobel-díjas Karikó Katalinig.

1: Az Akadémia első tagjainak portréi: Kölcsey Ferenc, báró Wesselényi Miklós, Vörösmarty Mihály, Deák Ferenc

2: Széchenyi István műveinek kéziratai: *Hitel, Világ, Stádium*

3: Carbo-kódex: egy Mátyás király corvinái közül

4: Az első magyar helyesírási szabályzat

5: A Gutenberg-biblia egy lapja

6: Mátyás király törvénykönyve

7: A Szózat kézirata

8: II. Rákóczi Ferenc és a szövetkezett rendek szécsényi szövetséglevele

9: Jókai Mór: A zsidó fiú Petőfi Sándor kézírásával

10: Arany János és Petőfi Sándor barátsága

11: Arany János, a költő és titoknok

12: Arany János Kapcsos könyve

13: Madách Imre *Az ember tragédiájának* kézirata

14: Radnóti Miklós: Bori notesz és más kéziratok

15: Ady Endre és a *Nyugat* költőinek kéziratai

16: Budapesti „marslakók” és társaik (Albert Einstein aláírása)

17: Az MTA kortárs nagyjai (Karikó Katalin Nobel-díja)

18: „Hírhedett zenésze(i) a világnak”: Liszt, Kodály, Bartók

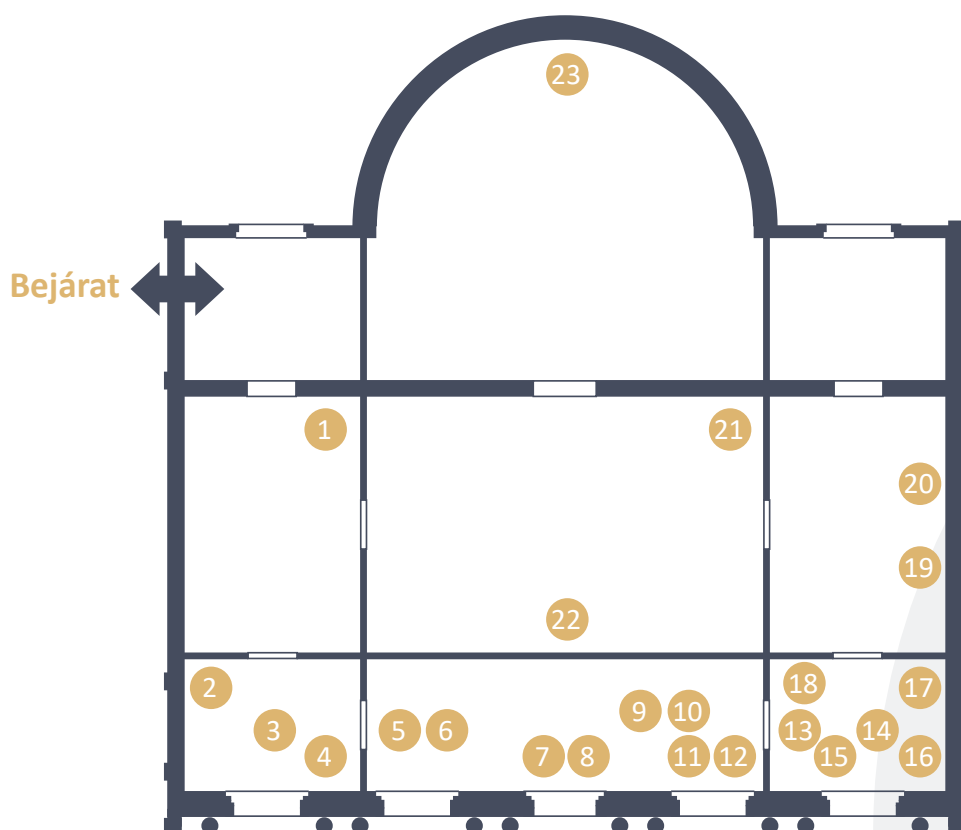
19: Jókai Mór portréja

20: Arany János portréja

21: Az Akadémia női mecénásai

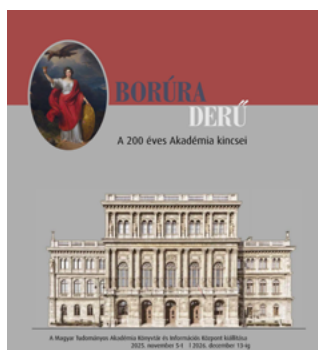
22: Az Akadémia címere

23: Az alapító: gróf Széchenyi István

> A kiállítás katalógusai

Az alábbiakban szabadon elérhető források hasznosak lehetnek az órára való felkészüléshez, az egyes kiállítási tárgyak alaposabb megismeréséhez vagy akár a diákoknak rövid kiselőadások megtartásához.

Borúra derű

A Kézirattár kiállításának katalógusa

Emlékezet, kánon, kultusz

A Művészeti Gyűjtemény kiállításának bemutatkozása

Itt érheti el a kiállított tételek listáját:

Eredeti kéziratok, könyvek, kódexek és Festmények, portrék

Minijátékok

Feladatok a kiállítás felfedezéséhez

Ebben a fejezetben előre kidolgozott minijátékokat, feladatokat kínálunk a kiállítás csoportos felfedezéséhez. Ezek önállóan is megállják a helyüket, de egymás mögé fűzve egy komplex programsorozat elemei is lehetnek (pl. kis csoportokban pontokat lehet gyűjteni egy-egy feladat megoldásával). Készíthet belőlük feladatlapot, és ötleteket adhatnak a saját feladatok kitalálásához.

A játékok leírásai egy az egyben felolvashatóak, másolhatóak diákoknak szóló instrukcióként, ezért tegező formában fogalmaztuk meg őket.

A feladatok nem igényelnek előzetes ismeretet, és nincsenek korosztályhoz kötve.

Az eligazodást az alábbi piktogramok segítik:

**Csoportbontás
nélkül játszható**

**Telefonhasználatot
igényel**

**Telefonhasználatot
igényelhet**

Széchenyi-számláló

A kiállításon (sőt: az épület körül és az épületben) sok helyen megjelenik az alapító, Széchenyi István alakja.

Hány helyen találkozol Széchenyi névével vagy arcképével a látogatás során?

Akár már a kiállításra induláskor az iskolában elkezdődhet a „Széchenyi-számlálás”!

Aki a legtöbb Széchenyi-ábrázolást tudja megnevezni, jutalmat kaphat.

**Csoportbontás
nélkül játszható**

**Telefonhasználatot
igényel**

**Telefonhasználatot
igényelhet**

Élő szobor

Jelenítsd meg szoborként azt, amit látsz!

- › Utánozd a pózt, amelyben a festmény szereplői láthatóak!
- › Legyél élő szobra a kiállításon látható valamelyik vers egy sorának!
- › Mutasd be a pillanatot, amikor papírra vetették a kézirat sorait!

Az elkészült „szobrok” együtt élőképet is alkothatnak. Fotózzátok le, majd osszátok meg az itt készült képeket! Használjátok ezt a hashtaget: #mta200!

Csoportbontás
nélkül játszható

Telefonhasználatot
igényel

Telefonhasználatot
igényelhet

Tárgykereső

Számold meg, hány darabot látsz a festményeken bizonyos dolgokból!

A feladat vonatkozhat egy teremre vagy akár az egész kiállításra. Megalapozhatja a portrék változatosságának tudatosítását.

Ötletek a gyűjthető dolgokra:

- › Bajusz
- › Könyv
- › Nyakkendő
- › Mente
- › Virág
- › Toll
- › Fülbevaló

**Csoportbontás
nélkül játszható**

**Telefonhasználatot
igényel**

**Telefonhasználatot
igényelhet**

Hétszínű kiállítás

Megtalálod a szivárvány mind a 7 színét a kiállításon? A játékot az nyeri, aki először gyűjt össze 7 különféle (!) tárgyat, amelyen megtalálhatóak ezek a színek (vörös, narancssárga, sárga, zöld, világoskék, sötétkék és lila).

Ugyanerre a mintára lehet megadott szavakkal (pl. versek kézírtaiban többször előforduló szavak: magyar, szerelem, bús, csend stb.) vagy festményekeken szereplő jelenségekkel játszani (pl. gallér, bajusz, könyv, csípőre tett kéz stb.).

Tipp

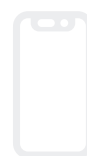
Ha nem színekkel játszunk, akkor maximum 5 dolgot érdemes kerestetni, hogy könnyen megjegyezhető legyen.

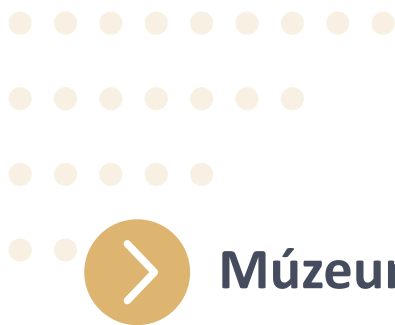
**Csoportbontás
nélkül játszható**

**Telefonhasználatot
igényel**

**Telefonhasználatot
igényelhet**

Múzeumi memóriajáték

Figyeljete meg egy tárgyat! (Nagyobb csoportnál célszerű nagyobb tárgyat választani.)

Pár perc után fordítsatok hátat a tárgynak, a tanárokok pedig kérdez a tárgy részleteiről – igyekezzetek jól válaszolni!

Tipp

Akár versenyezhettek is. Ekkor érdekes igaz-hamis állításokat megfogalmazni (pl. „Tegye fel a kezét, aki szerint a központi alak kék mentében van!”) Aki jól válaszolt, játékban marad a következő állításra, a többiek kiesnek, és így haladtok, amíg csak a győztes marad.

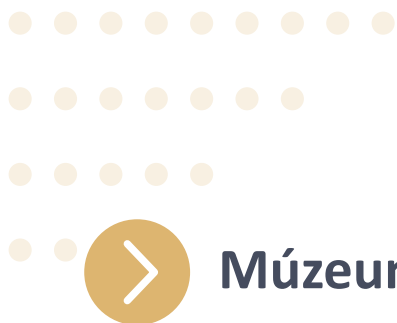
**Csoportbontás
nélkül játszható**

**Telefonhasználatot
igényel**

**Telefonhasználatot
igényelhet**

Múzeumi barkochba

Gondoltam egy tárgyra, ami ebben a teremben található. Innentől kezdve jöhetnek a kérdések a jól ismert játék szabályai szerint.

**Csoportbontás
nélkül játszható**

**Telefonhasználatot
igényel**

**Telefonhasználatot
igényelhet**

Kölcsönözhető sorok

Keresd meg azokat a sorokat a kiállításon található szövegekben, kéziratokban, amelyeket az élet más területein is el tudnál képzelni!

Nincsen jó vagy rossz megoldás, a megoldások szubjektívek (ízlés szerint humorosak és/vagy elgondolkodtatóak).

Példák:

- › A sor, amit a szerelmednek mondasz
- › A sor, amit a legjobb barátodtól hallasz
- › A sor, ami egy film címe is lehetne
- › A sor, ami egy reklámban is elférne
- › A sor, ami tesiórán is elhangzik
- › A sor, amit a szüleidtől hallottál
- › A sor, amit kitennél az osztályterembe
- › A sor, amit feltennél a tablótokra

**Csoportbontás
nélkül játszható**

**Telefonhasználatot
igényel**

**Telefonhasználatot
igényelhet**

Helycserés kvíz

Alkossatok 2–5 fős csoportokat! Minden csoport írjon 3 olyan kérdést, amit meg lehet válaszolni a kiállításon! (A kérdések témája akár le is szűkíthető adott témakörökre vagy a számotokra új információkra.)

Ezután a csoportok cserélik ki egymás között a kérdéseiket, és válaszolják meg őket!

Tipp

A végén minden csapat kijavíthatja a saját kérdéseire kapott válaszokat.

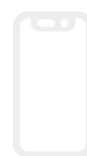
Fontos: A kiállításon nem használható írószerszám, ezért a kérdéseket digitálisan tudjátok leírni és elküldeni.

Csoportbontás
nélkül játszható

Telefonhasználatot
igényel

Telefonhasználatot
igényelhet

Videós tárlatvezető

Készítsetek egyedül vagy kis csoportokban videót, amelyekben bemutattok egy olyan személyt vagy tárgyat, akihez/amihez tudtok kapcsolódni, vagy aki/ami lenyűgöz benneteket!

A maximum 1 perces videóban szerepeljen az is, mi az, ami megragadott benneteket az adott személyben/tárgyban!

Tipp

Célszerű a videókat az iskolában nagy képernyőn is bemutatni a többieknek. Így több idő maradhat az utómunkára is.

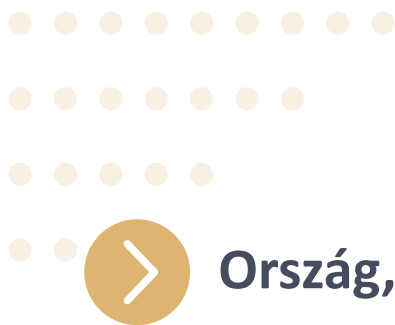
**Csoportbontás
nélkül játszható**

**Telefonhasználatot
igényel**

**Telefonhasználatot
igényelhet**

Ország, város – a kiállításon

Gyűjtsetek adott kategóriába (pl. teljes név, foglalkozás, város, ország stb.) tartozó szavakat a kiállításon – a kiállított kéziratok, a tárgyleírások vagy a tájékoztatók szövegében.

A végén tekintsétek át, ki hány és milyen szót gyűjtött össze!

Tipp

Extra szabálylehetőség: csak olyan szavakért jár pont, amelyeket más nem talált meg.

**Csoportbontás
nélkül játszható**

**Telefonhasználatot
igényel**

**Telefonhasználatot
igényelhet**

Profilképek a falon

A portréfestmények hasonló szerepet töltenek be, mint ma a profilképek: a nyilvánosságban reprezentálják azt, aki szerepel rajtuk.

Mit közvetítettek a kiállításon látható portrék a korban? Kiknek szánhatták őket? Mit hangsúlyoz egy-egy festmény? Mi az, ami egyedivé teszi a többi portréhoz képest?

Melyik festményt milyen közösségi felületen, milyen (szöveg-) környezetben tudjátok elképzelni? Miért?

**Csoportbontás
nélkül játszható**

**Telefonhasználatot
igényel**

**Telefonhasználatot
igényelhet**

Óravázlatok

Az alábbi óravázlatok a *Borúra derű. A 200 éves Akadémia kincsei* című kiadvány alapján készültek. Felhasználhatók teljes egészükben vagy részleteikben a kiállításon vagy akár máshol tartott tanórákon. Ezenkívül természetesen bármilyen más, a kiállításhoz kapcsolódó óra megtartására szeretettel várjuk a pedagógusokat és diákokat.

Csúcspontok és mélypontok: Vörösmarty Mihály

Az óra célja, hogy életén és költészetén keresztül jobban megismerjük Vörösmartyt és korát. A kiindulási pont minden esetben egy kiállítási tárgy és keletkezésének kontextusa, amiből kibontható a korszak társadalma vagy irodalmi élete.

1. Felvezető feladat

Felvezető tanórán vagy a látogatás elején

Induljunk ki egy hétköznapi helyzetből! Például:

- › Beleszeretsz valakibe, aki korban távol áll tőled (**A merengőhöz**).
- › Azon morfondírozol, hogy az, amire eddig feltetted az életed, fölösleges vagy hasznos-e (**Gondolatok a könyvtárban**).
- › Fel akarod rázni a közösségedet egy reménytelennek tűnő helyzetben (**Szózat**).

A diákok feladata, hogy válasszák ki valamelyik fenti helyzetet, és mutassák be egy művészeti alkotás (vers, zeneszám, film stb.) segítségével, amely szintén ezt a helyzetet dolgozza fel.

Létrehozhatnak ők maguk is ilyen alkotást. Írhatnak fogalmazást, verset, készíthetnek fotót, élőképet, videót.

Dolgozhatnak egyesével vagy kis csoportokban.

Ezután megismerkedünk a szövegekkel: milyen verset írt ugyan-ezekre a helyzetekre Vörösmarty Mihály?

2. Vörösmarty tárgyaitak felfedezése A kiállításon

Mindhárom, a korábbi feladatban említett vers kézírata megtalálható a kiállításon sok más Vörösmartyhoz kapcsolódó tárggyal együtt.

A Vörösmarty Mihályhoz köthető tárgyakat a diákok megkereshetik egyénileg vagy a pedagógus által vezetett tárlatvezetés keretében.

A három kiemelt kézirat kapcsán megismerhetjük Vörösmarty életének néhány fontos csúcspontját és mélypontját.

Kiállítástérkép

Vörösmarty Mihályhoz kapcsolódó tárgyak

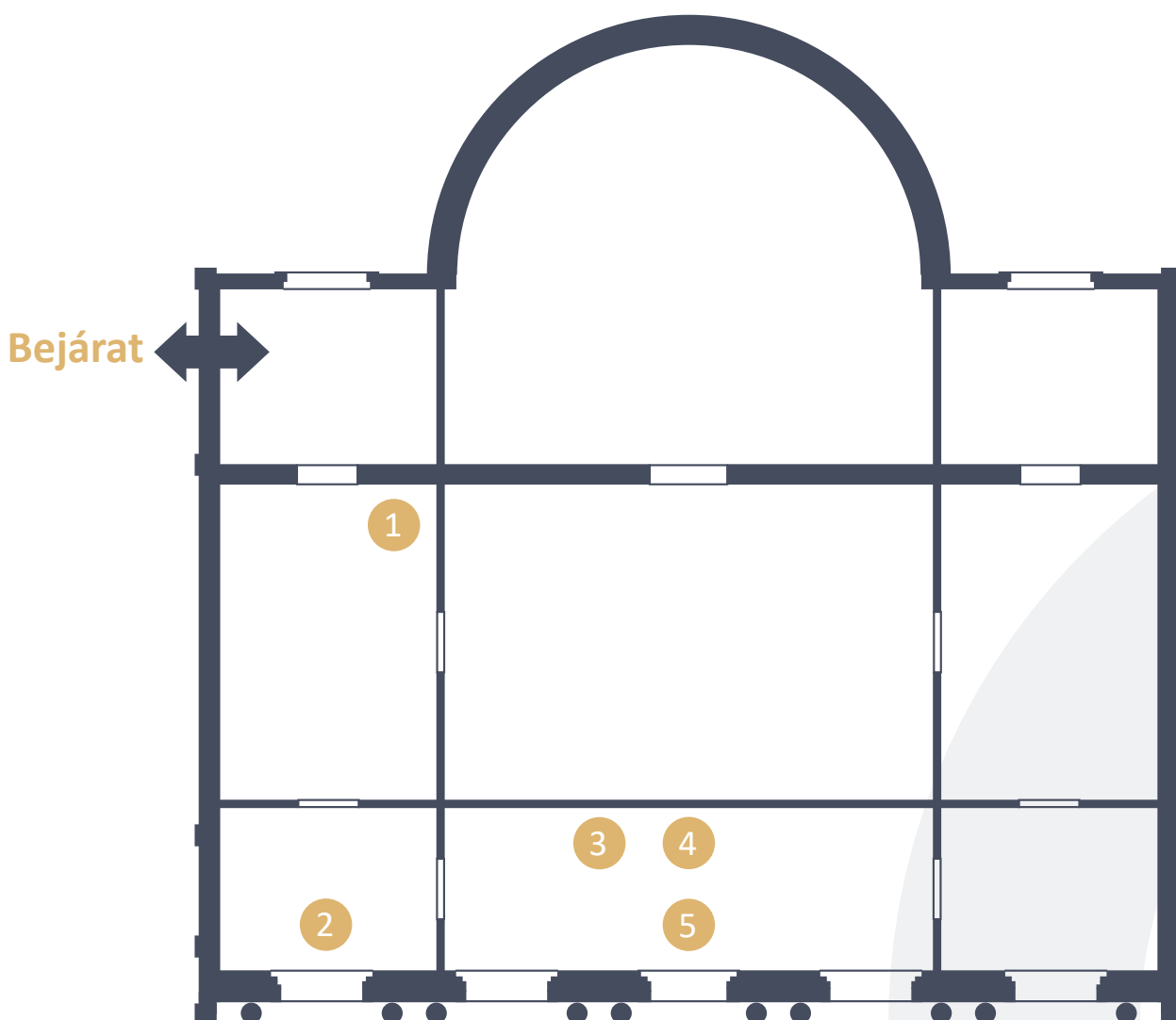
1: Vörösmarty Mihály portréja

2: *A Gondolatok a könyvtárban* kézírata

3: Vörösmarty személyes tárgyai: sakk-készlet, asztali óra, pohár, serleg

4: Az életmű fontos darabjai: *A merengőhöz* és más kéziratok

5: A *Szózat* kézírata

2. Csúcspontok és mélypontok

A kiállításon vagy feldolgozó tanórán

A három vers Vörösmarty Mihály életének három fontos területéhez kapcsolódik. A diákok feladata, hogy a költő életének megismerése után az adott vershez kapcsolódóan meghatározzanak egy csúcspontot és egy mélypontot Vörösmarty életében.

A feladatnak nincs egyetlen helyes megoldása, de fontos, hogy az életút ismeretében reális pontokat jelöljenek ki a diákok. A cél, hogy véleményt fogalmazzanak meg, akár vitázzanak Vörösmarty életéről és életművéről.

Az alábbiakban néhány témát vetünk fel, amely a versekhez kapcsolódik.

2. Csúcspontok és mélypontok

A kiállításon vagy feldolgozó tanórán

A merengőhöz

Szerelmi élet

- › Titkolt szerelem: Perczel Etelka
- › Késői szerelem és házasság: Csajághy Laura
- › Családfenntartás Világos után

Szózat

A nemzet ügye

- › Hallgató képviselő a szabadságharc alatt
- › A bukás utáni hallgatás
- › Vörösmarty temetése

Gondolatok a könyvtárban

A tudományszervező

- › Szoros kapcsolat Széchenyi Istvánnal
- › A magyar szótárak létrejöttében való szerepe
- › Petőfi és más felfedezettek

Kézzel írt mesterművek

Az óra célja, hogy az írás fejlődését testközelből tapasztalják meg a résztvevők. Az óra során különböző korokból származó kéziratokat olvasnak el kis csoportokban.

1. Felvezető feladat

Felvezető tanórán vagy a látogatás elején

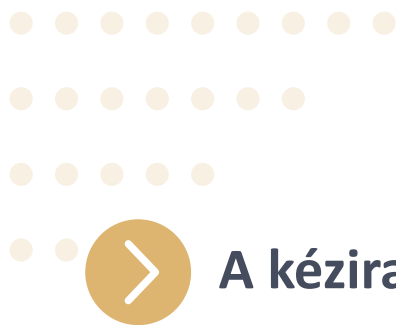
A résztvevők feladata, hogy kis csoportokban jól olvasható átiratot készítsenek a kinyomtatott kéziratokból, majd meghatározzák a korát és a szerzőjét.

A feladat egyben verseny, tehát a csapatok egyszerre kezdik a munkát, és jelzik, amikor elkészültek. Egy kézirat több csapatnak is kiosztható. (Mivel különböző nehézségűek a feladatok, valószínűleg a korban legközelebb lévő írás megfejtése megy majd a leggyorsabban.)

Miután minden csapat elkészült a feladattal, felolvassák a szövegeiket. (Ha több csoport is ugyanazt a szöveget kapta, akkor felváltva olvashatnak belőle.)

Ezután közösen megbeszélik a következőket:

- › Ki a szerző, és mikor keletkezett az írás?
- › Mi az, amit ma máshogy írnánk/mondanánk?
- › Mik a kézirat keletkezésének körülményei?

A kéziratok

A következő műveket lehet kinyomtatni:

- › A Carbo-kódex első oldala (1473–75). Latin nyelvű, csak ínyenceknek!
- › Széchenyi István: *Hitel* – a kézirat első oldala (megjelent: 1830)
- › Madách Imre: *Az ember tragédiája* – a kézirat egy oldala Arany János javításaival (megjelent: 1861)
- › Ady Endre: *Elbocsátó szép üzenet* – kézirat (1912)
- › Kodály Zoltán akadémiai elnöki beszéde – kézzel írt jegyzet (1948)

Segítség a nyomtatáshoz: a kéziratok a kiadvány 32–36. oldalán találhatóak.

SACRE REGIE, MAIESTATI DI-
VI MATTHIE PĀNONIE, BOEMIE
DALMATIE REGIS INVICTISSI-
MI: LODOVICVS CARBO S
ALTEM PLVRIMAM DICIT

Ontemplanti mihi di-
ligentissimeq; intuenti
singulorū italiae princi-
pum externorumq; re-
gum uitam & mores: nō
facile quisq; occurrat quem tibi in omni gñe
laudis preferre aut et comparare possim?
Dilecte Matthia Rex inuictissime: Nam si
rei militaris peritiam consideremus q;
propria est magnorum uiroꝝ: principi-
busq; maxime necessaria non ad inferēdas
sed ad propulsandas iniurias: neminem

Eöszö.

Minden emberben van valami jó,

Nincs ott, Béke a világon, h' ne mi is
 neki mily igen sok hasonlat. ²Mindegyik
 nyait, minek végsőre alig van ott. Tudatlan a
 földkereken, ³hihet, egy s másé közötti nem
 lehetne nagy hasonlat. ⁴Tudatlanok van jó,
 minek a világokban még, csak ismét kell a nagy
 hasonlatához.

⁵Mindegyik elv ⁶adhatna a tapasztalatok bi-
 zonyos, s azaz senkiben se ⁷létezik igen nagy
 kétségbeesés vagy, hiúság, egy Angol ⁸Irókat se
 Irodák magában ⁹nemelykori elmondása:

keresztények

Anna fordítja, hogy, a tudatlanságot fél-
 lágyítás által elzárja

Ha az ember ¹⁰teljesen legyobb hiúság s tudatlanság
¹¹permet ¹²teljesen ¹³egy nagy csillag, soketiségi tel-
 emelése is erjének kifejeződése által; ha ¹⁴emlék
 csak a jövendőig s iglyen nagy ¹⁵szép ¹⁶szándékát
 gyakorolja tudatlanság, s azon ¹⁷bőlcsenőre, melyre
 magának ¹⁸szép ¹⁹szándékát ²⁰szándékát
²¹szándékát ²²szándékát ²³szándékát ²⁴szándékát
²⁵szándékát ²⁶szándékát ²⁷szándékát ²⁸szándékát
²⁹szándékát ³⁰szándékát ³¹szándékát ³²szándékát
³³szándékát ³⁴szándékát ³⁵szándékát ³⁶szándékát
³⁷szándékát ³⁸szándékát ³⁹szándékát ⁴⁰szándékát
⁴¹szándékát ⁴²szándékát ⁴³szándékát ⁴⁴szándékát
⁴⁵szándékát ⁴⁶szándékát ⁴⁷szándékát ⁴⁸szándékát
⁴⁹szándékát ⁵⁰szándékát ⁵¹szándékát ⁵²szándékát
⁵³szándékát ⁵⁴szándékát ⁵⁵szándékát ⁵⁶szándékát
⁵⁷szándékát ⁵⁸szándékát ⁵⁹szándékát ⁶⁰szándékát
⁶¹szándékát ⁶²szándékát ⁶³szándékát ⁶⁴szándékát
⁶⁵szándékát ⁶⁶szándékát ⁶⁷szándékát ⁶⁸szándékát
⁶⁹szándékát ⁷⁰szándékát ⁷¹szándékát ⁷²szándékát
⁷³szándékát ⁷⁴szándékát ⁷⁵szándékát ⁷⁶szándékát
⁷⁷szándékát ⁷⁸szándékát ⁷⁹szándékát ⁸⁰szándékát
⁸¹szándékát ⁸²szándékát ⁸³szándékát ⁸⁴szándékát
⁸⁵szándékát ⁸⁶szándékát ⁸⁷szándékát ⁸⁸szándékát
⁸⁹szándékát ⁹⁰szándékát ⁹¹szándékát ⁹²szándékát
⁹³szándékát ⁹⁴szándékát ⁹⁵szándékát ⁹⁶szándékát
⁹⁷szándékát ⁹⁸szándékát ⁹⁹szándékát ¹⁰⁰szándékát

It' mi pedig a jóval ¹⁰¹hiúság is ¹⁰²hiúság
¹⁰³hiúság ¹⁰⁴hiúság ¹⁰⁵hiúság ¹⁰⁶hiúság
¹⁰⁷hiúság ¹⁰⁸hiúság ¹⁰⁹hiúság ¹¹⁰hiúság
¹¹¹hiúság ¹¹²hiúság ¹¹³hiúság ¹¹⁴hiúság
¹¹⁵hiúság ¹¹⁶hiúság ¹¹⁷hiúság ¹¹⁸hiúság
¹¹⁹hiúság ¹²⁰hiúság ¹²¹hiúság ¹²²hiúság
¹²³hiúság ¹²⁴hiúság ¹²⁵hiúság ¹²⁶hiúság
¹²⁷hiúság ¹²⁸hiúság ¹²⁹hiúság ¹³⁰hiúság
¹³¹hiúság ¹³²hiúság ¹³³hiúság ¹³⁴hiúság
¹³⁵hiúság ¹³⁶hiúság ¹³⁷hiúság ¹³⁸hiúság
¹³⁹hiúság ¹⁴⁰hiúság ¹⁴¹hiúság ¹⁴²hiúság
¹⁴³hiúság ¹⁴⁴hiúság ¹⁴⁵hiúság ¹⁴⁶hiúság
¹⁴⁷hiúság ¹⁴⁸hiúság ¹⁴⁹hiúság ¹⁵⁰hiúság
¹⁵¹hiúság ¹⁵²hiúság ¹⁵³hiúság ¹⁵⁴hiúság
¹⁵⁵hiúság ¹⁵⁶hiúság ¹⁵⁷hiúság ¹⁵⁸hiúság
¹⁵⁹hiúság ¹⁶⁰hiúság ¹⁶¹hiúság ¹⁶²hiúság
¹⁶³hiúság ¹⁶⁴hiúság ¹⁶⁵hiúság ¹⁶⁶hiúság
¹⁶⁷hiúság ¹⁶⁸hiúság ¹⁶⁹hiúság ¹⁷⁰hiúság
¹⁷¹hiúság ¹⁷²hiúság ¹⁷³hiúság ¹⁷⁴hiúság
¹⁷⁵hiúság ¹⁷⁶hiúság ¹⁷⁷hiúság ¹⁷⁸hiúság
¹⁷⁹hiúság ¹⁸⁰hiúság ¹⁸¹hiúság ¹⁸²hiúság
¹⁸³hiúság ¹⁸⁴hiúság ¹⁸⁵hiúság ¹⁸⁶hiúság
¹⁸⁷hiúság ¹⁸⁸hiúság ¹⁸⁹hiúság ¹⁹⁰hiúság
¹⁹¹hiúság ¹⁹²hiúság ¹⁹³hiúság ¹⁹⁴hiúság
¹⁹⁵hiúság ¹⁹⁶hiúság ¹⁹⁷hiúság ¹⁹⁸hiúság
¹⁹⁹hiúság ²⁰⁰hiúság

En az ²⁰¹perem ²⁰²hiúság ²⁰³hiúság ²⁰⁴hiúság
²⁰⁵hiúság ²⁰⁶hiúság ²⁰⁷hiúság ²⁰⁸hiúság
²⁰⁹hiúság ²¹⁰hiúság ²¹¹hiúság ²¹²hiúság
²¹³hiúság ²¹⁴hiúság ²¹⁵hiúság ²¹⁶hiúság
²¹⁷hiúság ²¹⁸hiúság ²¹⁹hiúság ²²⁰hiúság
²²¹hiúság ²²²hiúság ²²³hiúság ²²⁴hiúság
²²⁵hiúság ²²⁶hiúság ²²⁷hiúság ²²⁸hiúság
²²⁹hiúság ²³⁰hiúság ²³¹hiúság ²³²hiúság
²³³hiúság ²³⁴hiúság ²³⁵hiúság ²³⁶hiúság
²³⁷hiúság ²³⁸hiúság ²³⁹hiúság ²⁴⁰hiúság
²⁴¹hiúság ²⁴²hiúság ²⁴³hiúság ²⁴⁴hiúság
²⁴⁵hiúság ²⁴⁶hiúság ²⁴⁷hiúság ²⁴⁸hiúság
²⁴⁹hiúság ²⁵⁰hiúság ²⁵¹hiúság ²⁵²hiúság
²⁵³hiúság ²⁵⁴hiúság ²⁵⁵hiúság ²⁵⁶hiúság
²⁵⁷hiúság ²⁵⁸hiúság ²⁵⁹hiúság ²⁶⁰hiúság
²⁶¹hiúság ²⁶²hiúság ²⁶³hiúság ²⁶⁴hiúság
²⁶⁵hiúság ²⁶⁶hiúság ²⁶⁷hiúság ²⁶⁸hiúság
²⁶⁹hiúság ²⁷⁰hiúság ²⁷¹hiúság ²⁷²hiúság
²⁷³hiúság ²⁷⁴hiúság ²⁷⁵hiúság ²⁷⁶hiúság
²⁷⁷hiúság ²⁷⁸hiúság ²⁷⁹hiúság ²⁸⁰hiúság
²⁸¹hiúság ²⁸²hiúság ²⁸³hiúság ²⁸⁴hiúság
²⁸⁵hiúság ²⁸⁶hiúság ²⁸⁷hiúság ²⁸⁸hiúság
²⁸⁹hiúság ²⁹⁰hiúság ²⁹¹hiúság ²⁹²hiúság
²⁹³hiúság ²⁹⁴hiúság ²⁹⁵hiúság ²⁹⁶hiúság
²⁹⁷hiúság ²⁹⁸hiúság ²⁹⁹hiúság ³⁰⁰hiúság

En az ³⁰¹perem ³⁰²hiúság ³⁰³hiúság ³⁰⁴hiúság
³⁰⁵hiúság ³⁰⁶hiúság ³⁰⁷hiúság ³⁰⁸hiúság
³⁰⁹hiúság ³¹⁰hiúság ³¹¹hiúság ³¹²hiúság
³¹³hiúság ³¹⁴hiúság ³¹⁵hiúság ³¹⁶hiúság
³¹⁷hiúság ³¹⁸hiúság ³¹⁹hiúság ³²⁰hiúság
³²¹hiúság ³²²hiúság ³²³hiúság ³²⁴hiúság
³²⁵hiúság ³²⁶hiúság ³²⁷hiúság ³²⁸hiúság
³²⁹hiúság ³³⁰hiúság ³³¹hiúság ³³²hiúság
³³³hiúság ³³⁴hiúság ³³⁵hiúság ³³⁶hiúság
³³⁷hiúság ³³⁸hiúság ³³⁹hiúság ³⁴⁰hiúság
³⁴¹hiúság ³⁴²hiúság ³⁴³hiúság ³⁴⁴hiúság
³⁴⁵hiúság ³⁴⁶hiúság ³⁴⁷hiúság ³⁴⁸hiúság
³⁴⁹hiúság ³⁵⁰hiúság ³⁵¹hiúság ³⁵²hiúság
³⁵³hiúság ³⁵⁴hiúság ³⁵⁵hiúság ³⁵⁶hiúság
³⁵⁷hiúság ³⁵⁸hiúság ³⁵⁹hiúság ³⁶⁰hiúság
³⁶¹hiúság ³⁶²hiúság ³⁶³hiúság ³⁶⁴hiúság
³⁶⁵hiúság ³⁶⁶hiúság ³⁶⁷hiúság ³⁶⁸hiúság
³⁶⁹hiúság ³⁷⁰hiúság ³⁷¹hiúság ³⁷²hiúság
³⁷³hiúság ³⁷⁴hiúság ³⁷⁵hiúság ³⁷⁶hiúság
³⁷⁷hiúság ³⁷⁸hiúság ³⁷⁹hiúság ³⁸⁰hiúság
³⁸¹hiúság ³⁸²hiúság ³⁸³hiúság ³⁸⁴hiúság
³⁸⁵hiúság ³⁸⁶hiúság ³⁸⁷hiúság ³⁸⁸hiúság
³⁸⁹hiúság ³⁹⁰hiúság ³⁹¹hiúság ³⁹²hiúság
³⁹³hiúság ³⁹⁴hiúság ³⁹⁵hiúság ³⁹⁶hiúság
³⁹⁷hiúság ³⁹⁸hiúság ³⁹⁹hiúság ⁴⁰⁰hiúság

En az ⁴⁰¹perem ⁴⁰²hiúság ⁴⁰³hiúság ⁴⁰⁴hiúság
⁴⁰⁵hiúság ⁴⁰⁶hiúság ⁴⁰⁷hiúság ⁴⁰⁸hiúság
⁴⁰⁹hiúság ⁴¹⁰hiúság ⁴¹¹hiúság ⁴¹²hiúság
⁴¹³hiúság ⁴¹⁴hiúság ⁴¹⁵hiúság ⁴¹⁶hiúság
⁴¹⁷hiúság ⁴¹⁸hiúság ⁴¹⁹hiúság ⁴²⁰hiúság
⁴²¹hiúság ⁴²²hiúság ⁴²³hiúság ⁴²⁴hiúság
⁴²⁵hiúság ⁴²⁶hiúság ⁴²⁷hiúság ⁴²⁸hiúság
⁴²⁹hiúság ⁴³⁰hiúság ⁴³¹hiúság ⁴³²hiúság
⁴³³hiúság ⁴³⁴hiúság ⁴³⁵hiúság ⁴³⁶hiúság
⁴³⁷hiúság ⁴³⁸hiúság ⁴³⁹hiúság ⁴⁴⁰hiúság
⁴⁴¹hiúság ⁴⁴²hiúság ⁴⁴³hiúság ⁴⁴⁴hiúság
⁴⁴⁵hiúság ⁴⁴⁶hiúság ⁴⁴⁷hiúság ⁴⁴⁸hiúság
⁴⁴⁹hiúság ⁴⁵⁰hiúság ⁴⁵¹hiúság ⁴⁵²hiúság
⁴⁵³hiúság ⁴⁵⁴hiúság ⁴⁵⁵hiúság ⁴⁵⁶hiúság
⁴⁵⁷hiúság ⁴⁵⁸hiúság ⁴⁵⁹hiúság ⁴⁶⁰hiúság
⁴⁶¹hiúság ⁴⁶²hiúság ⁴⁶³hiúság ⁴⁶⁴hiúság
⁴⁶⁵hiúság ⁴⁶⁶hiúság ⁴⁶⁷hiúság ⁴⁶⁸hiúság
⁴⁶⁹hiúság ⁴⁷⁰hiúság ⁴⁷¹hiúság ⁴⁷²hiúság
⁴⁷³hiúság ⁴⁷⁴hiúság ⁴⁷⁵hiúság ⁴⁷⁶hiúság
⁴⁷⁷hiúság ⁴⁷⁸hiúság ⁴⁷⁹hiúság ⁴⁸⁰hiúság
⁴⁸¹hiúság ⁴⁸²hiúság ⁴⁸³hiúság ⁴⁸⁴hiúság
⁴⁸⁵hiúság ⁴⁸⁶hiúság ⁴⁸⁷hiúság ⁴⁸⁸hiúság
⁴⁸⁹hiúság ⁴⁹⁰hiúság ⁴⁹¹hiúság ⁴⁹²hiúság
⁴⁹³hiúság ⁴⁹⁴hiúság ⁴⁹⁵hiúság ⁴⁹⁶hiúság
⁴⁹⁷hiúság ⁴⁹⁸hiúság ⁴⁹⁹hiúság ⁵⁰⁰hiúság

a mi
 Halhatatlan része jobban is jobban kifejeződik
 annál inkább az is érősebb az is lenne.

Első Szín:

pet. (A mennyekben. Az úr diestől környezetten trónján. Angyalok
serege körben. A négy főangyal a trón mellett áll. Nagy fényesség
kínál kompakt { Angyalok kara.

Dicsőség a magasban istenemnek,
Dicsője őt a föld és a nagy ég,
Ki egy szavával hiva létre mindent
I pillantásától függ ismét a vég.
Ő az erő, tudás, gyönyör egészre,
Készen ér az árny, melyet ránt vetett,
Imádját őt a végtelen kezűt, hogy
Fényében ily osztályrészt engedett.
Megtestesült az örökös nagy eszme,
Ima teremte's befolyása áll,
I az úr mindentől, mit tételni enged
Mélto' adót szent eszmolyára vár.

Az Úr. Comp.

Be van fejezve a nagy mű, igent. A gép forog, az alkotás pihen.
~~Így a vége van minden, hogy azt hiszem~~
Csak milliókig szépen elforog eljár tengelyén,
Míg egy kerékfogát újítani kell.
Felkelt világim ved-neműi, fel,
Kerékjéről végtelen pályasorát.
Gyönyörködjem még egyszer benne
Amint elhúgdoz lábaim alatt.

petit (A csillagok világellenei különböző nagyságú, színű, egyes, kettős
csillag gömböket, üstökösöket és kúdesillagokat görgetve rohanna
el a trón előtt. Sűrűk zenéje hallan.

Angyalok kara Comp.

Milyen büszke lánggolyó jó
Önfényében elbírta,
I egy szerény csillagesopordna
Ép ő szolgát önkudaslau. —
Bíslag e parányi csillag
Azt kiűné, ~~hogy dőne szikra~~, egy ^{megfő} ~~egy~~ lámpa,
I mégis millió teremte's
Mértéketlen nagy világa.
Két golyó küld egymás ellen

2. A kéziratok felfedezése

A kiállításon

Mindegyik kézirat megtalálható a kiállításon. A diákok feladata, hogy megkeressék a kéziratot, és bemutassák néhány percben az osztály többi tagjának.

Feladatok a bemutatás során:

- › Olvass fel egy részletet a kéziratból!
- › Mutasd be a szerzőt!
- › Mutasd be a keletkezés motivációját! Kinek, miért ragadott tollat a szerző?
- › Mutass be egy kiállítási tárgyat vagy egy, a kiállításon megismert történetet, amely valamilyen módon a kézirathoz kapcsolódik! Ez lehet a szerző egy másik tárgya, lehet egy tárgy, amely hasonló célból, anyagból, technikával, korban stb. készült.

A prezentációk után meg lehet szavazni a legjobb előadást.

Kiállítástérkép

A kiválasztott kéziratok a kiállításon

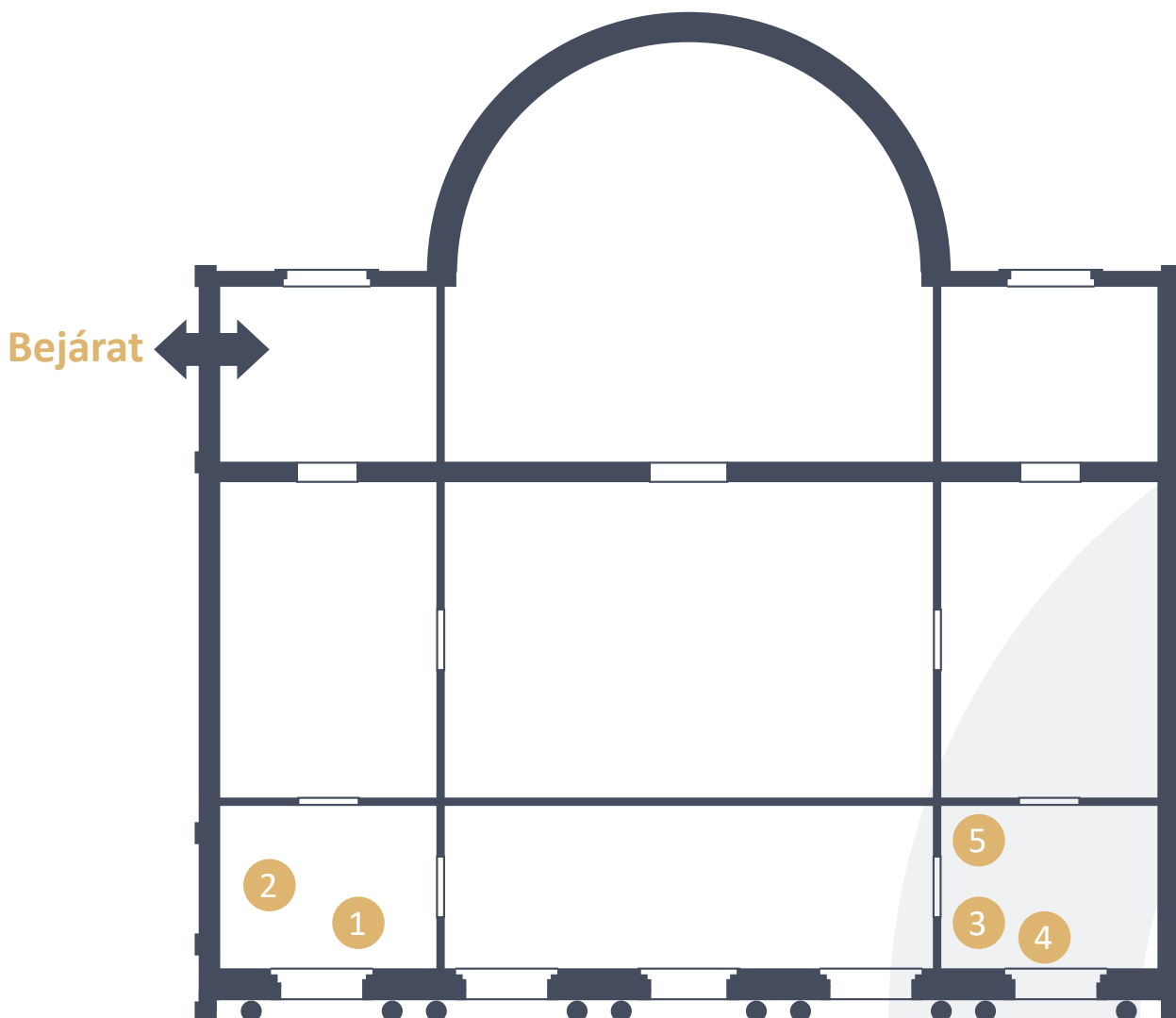
1: Carbo-kódex

2: Széchenyi István: *Hitel* – kézirat

3: Madách Imre: *Az ember tragédiája* – kézirat

4: Ady Endre: *Elbocsátó szép üzenet* – kézirat

5: Kodály Zoltán akadémiai elnöki beszéde 1948-ból

Visszajelzés

Feliratkozás az MTA hírlevelére

Impresszum

A füzet az MTA *200 év kincsei* című kiállításához készült.

Kurátorok: Babus Antal, Ugry Bálint

Kapcsolat: kiallitasok@titkarsag.mta.hu

Grafika: Digitális Legendárium Kft.

Ötlet, tartalom: Bayer Árpád

Külön köszönet a visszajelzésekért Albrecht Zsófiának, Babus Antálnak és a tesztelő pedagógusoknak!

Tesztelő pedagógusok: Balogh Andrea, Basa Dorottya, Lendvainé Kovács Erika, Majorné Miklósi Gyöngyi, Négyesi Bernadett, Viski Árpád